

05 iunie 2017

DJ-S nr. 190

A V I Z

**la proiectul de lege pentru modificarea articolului 42 din
Constituției Republicii Moldova**

(nr.137 din 04.05.2017)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a prevederilor Legii privind actele legislative nr.780/2001 și expune următoarele considerente.

1. Prin proiectul de lege se propune consfințirea la nivel de Constituție a dreptului la asociere în deplinătatea formelor sale, astfel încât să fie în concordanță cu actele internaționale la care Republica Moldova este parte.

2. Revizuirea Constituției, potrivit prevederilor Titlului VI din Legea Supremă, precum și a Capitolului 3 din Regulamentul Parlamentului, urmează o procedură specială. Astfel, dreptul de inițiativă pentru revizuirea Constituției îl au: un număr de 200000 de cetățeni cu drept de vot, o treime din deputați și Guvernul.

3. Proiectul supus avizării a fost înaintat de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea nr.1445 din 30 decembrie 2016, fapt ce corespunde prevederii de la lit.c) a alin.(1) al art.141 din Constituție.

4. Proiectul de lege a fost prezentat Parlamentului împreună cu avizul Curții Constituționale nr.7 din 6 decembrie 2016, în corespundere cu art.141 alin.(2) din Constituție.

5. Atragem atenție că, Parlamentul este în drept să adopte o lege cu privire la modificarea Constituției după cel puțin 6 luni de la data prezentării inițiativei corespunzătoare.

6. Observăm că, conform pct.2 din avizul Curții Constituționale, Curtea a constatat că proiectul de lege pentru modificarea articolului 42 din Constituție nu încalcă limitele revizuirii impuse de dispozițiile constituționale ale articolului 142 alin.(2) și poate fi înaintat spre examinare Parlamentului, cu condiția excluderii alin.(2) din proiect, fără a fi necesară avizarea repetată de către Curtea Constituțională.

7. Curtea Constituțională a argumentat decizia sa prin faptul că, „art.54 din Constituție cuprinde normele-cadru care reglementează cazurile de restrângere a unor drepturi sau libertăți fundamentale, precum și limitele care pot fi aduse, astfel încât orice ingerință în exercițiul unui drept este examinată de Curte prin

raportare la limitele permise de art.54. prin urmare, pentru a asigura unitatea materiei constituționale și a exclude dublările, modificările propuse la art.42 din Constituție urmează a fi adoptate de Parlament în redacția alin.(1), cu excluderea alin.(2), al cărui conținut, în esență, este reflectat în art.54 din Constituție”.

8. Cu titlu informativ, aducem la cunoștință că conform jurisprudenței Curții Constituționale, Hotărârea nr.7 din 04.03.2016 privind controlul constituționalității unor prevederi ale Legii nr.1115-XIV din 5 iulie 2000 cu privire la modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova (modul de alegere a Președintelui), Curtea a constatat:

„În sensul articolului 135 alin.(1) lit.c) coroborat cu prevederile articolelor 141 alin.(2) și 143 alin.(1) din Constituție:

*a) După pronunțarea avizului de către Curtea Constituțională, nu se admit intervenții în textul proiectului legii de revizuire a Constituției, iar **ignorarea sau depășirea acestuia pot servi drept temei pentru nulitatea modificărilor astfel operate.***

b) În cazul amendamentelor deputaților acceptate de Parlament în lectura a doua la un proiect de lege privind revizuirea Constituției, este necesară avizarea repetată de către Curtea Constituțională.

c) În cazul în care Curtea Constituțională avizează repetat un proiect de lege de revizuire a Constituției, amendat substanțial în cadrul celei de-a doua lecturi în Parlament, acest proiect urmează să parcurgă toate procedurile expuse la articolul 143 alin.(1) din Constituție.”

Referitor la oportunitatea adoptării proiectului legii, aceasta ține nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**

*Ex. Silvia Cojocari,
tel. 820-576*